

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Pogorârea Sfântului Duh

Evangelhia Duminicii

a opta după Paști

Ioan 7, 37-53; 8,12

În ziua cea din urmă – ziua cea mare a sărbătorii –, Iisus a stat între ei și a strigat, zicând: Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura, râuri de apă vie vor curge din lăuntrul său. Iar aceasta a zis-o despre Duhul pe Care aveau să-L primească cei ce au crezut în El. Căci încă nu era dat Duhul, pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit. Deci, mulți din popor, auzind cuvintele acestea, ziceau: Cu adevărat, Acesta este Prorocul. Iar alții ziceau: Acesta este Hristos. Iar alții ziceau: Nu cumva din Galileea va să vină Hristos? N-a zis oare Scriptura că Hristos va să vină din seminția lui David și din cetatea Betleem, de unde era David? Și s-a făcut dezbinare în mulțime pentru El. Și unii dintre ei voiau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mâinile pe El. Deci slugile au venit la arhierei și la farisei, iar aceia le-au zis: De ce nu L-ați adus? Slugile au răspuns: Niciodată n-a vorbit un om așa cum vorbește Acest Om. Deci le-au răspuns fariseii: Nu cumva ați fost și voi amăgiți? Nu cumva a crezut în El cineva dintre căpetenii sau dintre farisei? Dar mulțimea aceasta, care nu cunoaște Legea, este blestemată! A zis către ei Nicodim, cel ce venise mai înainte la El noaptea, fiind unul dintre ei: Nu cumva Legea noastră judecă pe om, dacă nu-l ascultă mai întâi și nu știe ce a făcut? Ei au răspuns și i-au zis: Nu cumva și tu ești din Galileea? Cercetează și vezi că din Galileea nu s-a ridicat proroc. Și s-a dus fiecare la casa lui. Deci, iarăși a vorbit Iisus, zicând: Eu sunt Lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții.

Duhul Sfânt ne mângâie, dar ne și angajează

Duminica Cincizecimii se află la cincizeci de zile distanță de Sărbătoarea Învierii Domnului din morți, adică, de șapte ori câte șapte zile. La vechii evrei, se numea Sărbătoarea Săptămânilor, la șapte săptămâni după Paști, când era celebrat Legământul dintre Dumnezeu și Israel (Levitic 23, 15-21; Deuteronom 16, 9-11) și înnoirea Legământului (2 Par 15, 10-13). Ea era și în legătură cu secerișul grâului. Se aducea înaintea lui Dumnezeu jertfă de pâine, conform poruncii Domnului: „În ziua celor dintâi roade, când aduceți Domnului prinosul nou de pâine, la încheierea **săptămânilor**, să aveți adunare sfântă și nici un lucru să nu lucrați” (Numeri 28,26).

În calendarul nostru este numită Duminica Rusaliilor, după numele unei vechi sărbători romane, *Rosalia*, care făcea aducere aminte de importanța florilor, mai cu seamă a trandafirilor pentru înfrumusețarea sufletului omenesc. La noi, până astăzi încă, în unele zone ale țării se aduc rămurele de trandafir în loc de tei, spre a fi binecuvântate.

Această zi e numită și Duminica cea Mare. Este o sărbătoare înscrisă în triumful mântuitor al anului liturgic care este structurat în raport cu cele trei mai sărbători: Nașterea Domnului, Învieria Domnului și Pogorârea Duhului Sfânt.

(continuare în pagina a 2-a)

Duhul Sfânt ne mângâie, dar ne și angajează

(urmare din pagina întâi)

Pogorârea Duhului Sfânt nu e menționată ca eveniment în Sfânta Evanghelie, ci doar în cartea Faptele Apostolilor. Aceasta pentru că acest moment se desfășoară după Înălțarea la ceruri a Domnului, iar Evangheliile ne descriu viața, învățătura și lucrarea pământească a Mântuitorului nostru Iisus Hristos. În capitolul al doilea din cartea Faptele Apostolilor, Pogorârea Sfântului Duh apare ca punct de început a lucrării apostolice de vestire a Evangheliei Domnului Hristos.

Momentul este descris într-o formă oarecum simplă: ucenicii erau adunați la vreme de rugăciune în ziua cea dintâi a săptămânii, și împreună cu ei erau mulți alții. La un moment dat s-a produs o suflare de vânt, o adiere dulce și mângâietoare, și dintr-o dată cei doisprezece au fost cuprinși de limbi de foc, și revărsarea aceea de foc asupra lor i-a transformat profund. Din simpli pescari neștiutori au devenit dintr-o dată poligloți, vorbitori ai mai multor limbi. Acesta a fost un efect care i-a uimit pe cei care, știindu-le limitele, se întrebau: cum de vorbesc acești evrei în limbi pe care doar noi le știm? Aceasta glosolalie sau har al vorbirii în limbi nu a fost doar un fapt care să impresioneze pe cei de față, ci era de fapt o tainică angajare din partea lui Dumnezeu de partea apostolilor ca să meargă și să vestească la toate neamurile. Mai mult decât atât: era o încredințare peste veacuri până astăzi că cel ce crede în Domnul Hristos se înscrie într-un limbaj al harului, care este mai presus de comunicările firești, omenești. Trăirea în Duh a Evangheliei a devenit astfel principala preocupare, criteriu de înțelegere a mesajului vieții, activității, patimilor, morții, Învierii și Înălțării la Ceruri a Domnului Hristos, ca Fiul al Lui Dumnezeu venit pe pământ spre mântuirea noastră.

Activitatea și lucrarea Mântuitorului Hristos are puncte de referință istorică, în timp, are o percepție materială, senzorială: chiar și Înviat Mântuitorul Hristos îi spune apostolului Toma: „adu mâna ta și pune-o în coasta Mea”, pipăie-Mă, atinge-Mă. În Duhul Sfânt nu mai există dependența de istorie, nu mai există timp, există doar veșnicie. Trăirea în Duhul Sfânt pune în adevărata lumină mărturiile evanghelice. De aceea Pogorârea Duhului Sfânt i-a transformat pe apostoli: din neînvățați i-a făcut învățați, cunoscători ai scripturilor, oameni capabili să poarte un dialog savant cu cei mai experți rabini evrei și să le ofere aceluia argumente strălucitoare în favoarea a ceea ce a lucrat Mântuitorul, fără a se înstrăina de legea veche.

Pogorârea Duhului Sfânt i-a făcut din oameni fricoși, curajoși: nu s-au mai temut din aceea clipă a mărturisi pe Hristos, pentru că Hristos nu mai reprezenta subiectul unei evocări, readuceri în atenție sau actualizare între contemporani a unor evenimente trecute. În Duhul Sfânt era depășită

simpla rememorare pioasă a Învățătorului lor. Evocarea Domnului Hristos de data aceasta se face în Duh întru cele dinlăuntru ale omului. De aceea propovăduirea apostolică, și după aceea a ucenicilor apostolilor, și a tuturor celorlalți peste veacuri până la noi astăzi s-a făcut prin curaj și prin sacrificiu. Căci, într-adevăr, înțelegerea în Duhul dă adevăratul conținut al sacrificiului uman. Altfel rămânem mereu niște frustrați, care pretindem ca am făcut mai mult pentru lume, iar lumea a făcut mai puțin pentru noi. În Duhul Sfânt niciodată nu ai făcut de ajuns; întotdeauna dorești mai mult.

Propovăduirea apostolilor a adus în lume un alt înțeles al vieții. Dacă citim în cartea Facerii, vedem ca încă dintru începuturi, pe când pământul era „netocmit și gol” (Facere 1,2), Duhul Sfânt se preumbla deasupra apelor. Știința modernă a localizat că viața a început în apă. Nu este o coincidență, ci este o simplă confirmare în logica omenească a unui lucru fundamental. „*Duhul Sfânt se preumbla deasupra apelor*”: Duhul Sfânt este viața. De aceea în tradiția noastră avem foarte puține rugăciuni care să se adreseze Duhului Sfânt. El nu este un interlocutor exterior nouă, ci ne este intim ființei noastre. Noi suntem expresii ale lucrării Duhului Sfânt. Tot ce viază și se mișcă e în Duhul Sfânt. Dacă pe Tatăl sau pe Fiul din Sfânta Treime cu oarecare efort ni-i putem imagina, este foarte greu să îți imaginezi pe Duhul Sfânt. Uneori S-a înfățișat în chipul limbilor de foc; alteori S-a înfățișat în chip de porumbel; alteori a fost doar simțit, receptat, cum spune prorocul Isaia: „*Duhul Domnului este peste mine*”. Nici el nu știa probabil ce vorbește. Se simțea copleșit de prezența și de lucrarea lui Dumnezeu.

Duhul Sfânt este purtător de viață și suport al vieții. De aceea orice păcat împotriva vieții devine păcat împotriva Duhului Sfânt. Mântuitorul spune, atenționându-i pe ucenicii Sai: „*Orice păcat se poate ierta omului. De va zice cineva ceva împotriva Fiului, se va ierta lui. Dar de va zice cineva ceva împotriva Duhului Sfânt, nu i se va ierta nici în veacul acesta nici în cel ce va să vie*”. El ne arată prin aceasta că relația noastră cu Dumnezeu nu este o relație de parteneriat, negustorie, negociere, bazată pe interese. Relația noastră cu Dumnezeu este o relație ființială. Ne angajează în esența noastră, vrem sau nu vrem. Pentru că Duhul Sfânt lucrează în toate. E în toate și în toți. E cel ce poartă viața.

Cercetările științifice arată că cel mai puternic indiciu asupra miracolului vieții îl constituie mineralele. În pietre, pe care noi le consideram obiecte inerte, există semnele vieții. Dar ce miracol extraordinar se petrece atunci când se naște un copil! Și totuși, vorbim de multe ori despre sarcina femeii ca despre o „problemă”. E scandalos! Cum poate fi viața o problemă pentru om? Omul a devenit problema pentru viață, pentru propria sa viață!

(continuare în pagina a treia)

Duhul Sfânt...

(urmare din pagina a doua)

Duhul Sfânt este pomenit în rugăciuni ca Duh al Adevărului, pentru ca în Duhul Sfânt totul devine transparent. Nu mai poate fi ascuns nimic, nici în fața lui Dumnezeu și nici în fața propriei noastre conștiințe. Cu cât omul avansează în trăirea duhovnicească, cu atât se descoperă pe sine mai păcătos, pentru că devine mai transparent față de lucrarea Duhului Sfânt.

Duhul Sfânt evidențiază lucrurile cărora poate nu le-am acordat importanța. Tot așa cum se întâmplă atunci când ai pierdut în casă un obiect mic. Pentru a-l găsi, aprinzi să aprinzi cât mai multe lumini. Cu lumină mai multă lucrul poate fi găsit. La fel se petrece în sufletul nostru. Descoperim acel nisip mărunț al păcatelor cărora nu le acordăm atenție și descoperim cât rău ne pot face acestea. Judecata lui Dumnezeu nu este o judecată analitică de tip juridic a păcatelor și greșelilor așa cum se petrece în lume când vorbim de vinovăție. Judecata lui Dumnezeu e reflexia conștiinței noastre, care este profund tulburată de mulțimea relexor pe care nu le-am văzut la vreme, sau le-am minimalizat.

De aceea, despre Duhul Sfânt nu se vorbește. Se trăiește. Noi suntem trăitori în Duhul Sfânt – sau cel puțin așa ar trebui să fim. Caci altfel, Duhul Domnului care este Duhul Adevărului, nu mai poate rămâne în acea stare de minciună în care noi ne complacem. O întâmplare din cartea Faptele Apostolilor confirmă acest lucru. Un oarecare Anania împreună cu soția sa Safira s-au gândit să ofere și ei dar din partea lor pentru lucrarea filantropică în comunitatea bisericească abia înfiripată. S-au hotărât să dea doar o parte din prețul obținut pentru țarina vândută, zicând: „Am dat tot ce am avut”. Atunci apostolul Petru i-a muștrat, zicându-le: „de ce a umplut satana inima ta, ca să minți tu Duhului Sfânt?” (Fapte 5,1-10) Relatează mai departe cartea Faptele Apostolilor despre sfârșitul lor tragic. Caci au murit pe loc. Pentru că păcatul împotriva adevărului e implicit păcat împotriva vieții. De aceea cel care este tatăl minciunii – diavolul – ne minte și ne înșală: ne lasă să ne afundăm în minciună pentru că știe că prin aceasta vom pierde viața.

Duhul Sfânt este numit în rugăciuni „Mângâietorul”. Într-adevăr, este suficient să treci printr-o încercare mare și vei descoperi valoarea și puterea rugăciunii. De obicei, am trăit experiența învățării rugăciunilor de când eram copii și părinții noștri ne-au învățat să ne rugăm. Dar ceea ce am învățat atunci rămân poezii pioase, în care punem mare accent să spunem toate cuvintele, să nu greșim în exprimarea noastră, să ne facem apoi semnul sfintei cruci – „crucița”, cum ne-au învățat de mici, și apoi suntem cu conștiința împăcată ca ne-am făcut rugăciunea. Dar rugăciunea nu este o simplă rostire circumstanțială. Rugăciunea este trăire. Un sfânt părinte spunea că atunci când vrei să te rogi cu folos să te așezi în fața icoanelor, să le privești și să nu spui nimic. Nu spune nimic, nu gândește nimic. Oprește-te și privește icoanele. Vei vedea cum doar prin acest gest te-ai introdus în atmosfera Duhului Sfânt, în starea de deschidere a noastră pentru a primi în suflet Duhul Sfânt. Pentru că fără prezența Duhului Sfânt în noi nu putem fi biruitori în lupta cu greutățile vieții. Evident, biruitori în sensul evanghelic, în sensul duhovnicesc.

În icoana în care este reprezentată Pogorârea Duhului Sfânt apostolii sunt reprezentați pe margine, iar locul central este ocupat de un rege, un personaj despre care nu știm cine este. Nu știm să îl definim. De ce este în centru altce-

va decât bucuria apostolilor care au primit prezenta Duhului Sfânt? Personajul din centru reprezentat în icoana Pogorârii Duhului Sfânt este Cosmosul, sau lumea creată. Pentru că sensul și rostul purtării Duhului Sfânt în om nu este doar sfințirea personală, căci unde este Duhul Sfânt, acolo este și sfințenia, dar este și înobilarea creației. Asta înseamnă să fii purtător al Duhului Sfânt în lume. Întreaga lume să simtă binefaceri din partea ta, cel ce te-ai oferit ca instrument al lucrării lui Dumnezeu în lume.

Duhul Sfânt așadar, ne mângâie dar ne și angajează. Ne angajează în mod responsabil să ne simțim vinovați pentru păcatele semenului, să ne simțim îndurerați pentru suferința lui, să ne simțim săraci pentru incapacitatea lui de a se administra, să învățăm a trăi și în viața lui. Să ne prelungim viața, bucuriile, împlinirile, realizările personale, în mod benefic în lumea în care trăim. Așa, prin noi lucrează Duhul Sfânt în lume.

Pr. Mihai Mărgineanu

Taina Sfintei Treimi după Sfântul Grigorie Palama

Cuvântarea adevărată despre Dumnezeu nu se poate săvârși decât având drept teme „vederea” lui Dumnezeu. Teologia adevărată izvorăște din vederea lui Dumnezeu, iar cunoștința – din cercare.

Cel ce nu crede în această „mare taină a harului nou și care nesocotește nădejdea îndumnezeirii” este condamnat să rămână veșnic în cercul vicios „al plăcerii trupesti” și al orbirii, ca prizonier a ceea ce este limitat și irațional. Eliberarea din absurditate și dobândirea adevăratei cunoștințe a lui Dumnezeu au drept condiție prealabilă pentru om o adâncime de iubire, de curățire și de proslăvire a lui Dumnezeu. Acolo unde se găsește acestea, omul „este proslăvit, la rândul lui, de către Dumnezeu”, „într-o covârșire de îndumnezeire, o răspândire întreit strălucitoare de lumină”. Și, mai mult, înțelepciunea teurgică a Duhului, „rodnică foarte și având mulțime de vlăstare”, fiind unica cheie a Sfintelor Scripturi, este puterea ce săvârșește această îndumnezeire, această spori și această întrecere a capacităților omenești de a-l aduce la „arhetipul frumuseții și al permanenței” al slavei treimice. Prin Duh, cei ce cred în Hristos dobândesc înfățișarea lui Hristos – anume, că Hristos prinde contur și sălășluiește în inimile lor, „văzut în chip nevăzut” și cunoscut în chip necunoscut. Fiul Care ia înfățișare în om îi dăruiește acestuia din „simplitatea îndumnezeitoare” și îl readuce la unitatea „Tatălui Care adună tot”.

Din cele de mai sus rezultă că, pentru Sfântul Grigorie, arătarea Sfintei Treimi este unul și același eveniment treimic, iar cunoașterea lui Dumnezeu nu precede din silogisme rațiunii, ci are drept teme „făptuirile” dumnezeieștii iconomii. Izvorăște din experiența trăită, atât biblică, cât și eclezială, a Dumnezeului treimic. Drept a doua consecință este aceea că, pentru el, cunoașterea Treimii este indisolubil legată de antropologia ei, punând ca și condiție prealabilă curățirea și îndumnezeirea omului. Tocmai din această pricină, Sfântul definește Biserica drept „comunitate de îndumnezeire”. Îndumnezeirea, ca unire prin Har a omului cu Dumnezeu și ca fiind „celălalt aspect al Întrupării”, oferă adevărata cunoaștere a lui Dumnezeu. În sfârșit, Dumnezeu, după diferite chipuri și în timp potrivit, îi oferă omului același Har Treimic al cunoașterii lui Dumnezeu. Tatăl ni l-a dăruit pe Fiul Său, Care S-a „golit” de Sine pentru noi și, „prin această negrăită dezgolire și acest har, harul Sfântului Duh s-a revărsat asupra-ne în alt chip, la fel de negrăit, făcând din cel ce este vrednic de el Templul Său”.

(Mitropolitul Amfilohie al Muntenegrului, *Taina Sfintei Treimi*, Editions du Cerf Paris 2012, pp. 108-109)

Publicație editată de Parohia TOMA COZMA,
ISSN 2067 - 8274
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax: 0232 211 273
Preot paroh Mihai Mărgineanu, tel. 0742 044 844 (Coordonator principal)
Preot coslujitor Florin Aurel Călugăru, tel. 0752 900 697

Voluntari:

*Relații Publice: tel. 0741 706 602, Vasilica Onofrei
*Administratori site parohie/pagină facebook:
Costel Dumitru, Alexandru Losonczy, Vasilica Onofrei
* Alte activități: Viorel Blidaru, Valentin Burlacu
www.parohiatomacozma.ro,
parohiatomacozma@gmail.com

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank Iași

Vizitați-ne pe

facebook.

Biserica Toma Cozma

Program liturgic

◆ **Duminică, 12 iunie 2021,**

08:00 Utrenia și Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur (†) **Pogorârăa Sf. Duh (Cincizecimea sau Rusaliile)**

12:00 Vecernia Mare (Slujba Plecării Genunchilor) cu rugăciuni deosebite, la sfârșitul căreia se împart ramuri de tei binecuvântat

◆ **Luni, 13 iunie 2021**

08:00 Utrenia și Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur (†) **Sfânta Treime**

◆ **Vineri, 17 iunie,**

- 18:00 Slujba Agheazmei și Acatistul Sfântului Duh, cu rugăciuni de mulțumire, precum și dezlegări și rugăciuni pentru diferite trebuințe, urmate de citirea pomelnicelor care se poartă la biserica noastră

- Taina Sfintei Spovedanii, pentru cei care doresc

◆ **Sâmbătă, 18 iunie,**

- începând cu ora 7.00, Utrenia, Sfânta Liturghie și pomenirile pentru cei răposați

- 18:00 Slujba Vecerniei - Taina Sfintei Spovedanii, pentru cei care doresc

Grădinarii propriei vieți

Într-un magazin, la o masă, văd un înger minunat și îl întreb:

- Ce vinzi aici?
- Toate darurile lui Dumnezeu! îmi răspunde.
- Costă mult?
- Nimic!

Totul e gratis!

Mă uit în jur cu, curiozitate: sticle de încredere, pachete de speranță, ambalaje cu fericire.

Îmi fac curaj și cer :

- Dă-mi, te rog, multă iubire, toată iertarea, o sticlă de încredere, destulă fericire, și salvare pentru prietenii mei.
- Îngerul îmi pregătește un pachetel cât să îmi încapă în mână.
- Doar atât? întreb.

Iar el zâmbind, răspunde:

- Prietene, magazinul lui Dumnezeu nu vinde fructe.. vinde semințe!"

Toți primim semințe.

Unii dintre noi le semănăm și le creștem, alții uită de ele sau nu le acordă îngrijirea necesară.

Ține doar de noi să fim "grădinarii" propriei vieți!

Iar Iubirea este cea mai de preț sămânță, de care au nevoie zilnic toți copiii !

